

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

(Arany Bika bérház) felelelet Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig. Kladdóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz.

Megjelent a Független Kisgazda Párt 1948 évi képes nagy naptára a „48-as KOSSUTH ÉVKÖNYV”

Hívjuk vissza!

Dobi István, a Független Kisgazda Párt elnöke a választások óta most szövegezte először a nyilvánosság előtt beszédében világosan vezolta a belpolitikai helyzetet és a Kisgazdapárt magatartását. Legfigyelemreméltóbb ez a kijelentése: **Visszahívjuk azokat, akik keserűen sajnálják és ma már rájöttek, hogy a választáson rosszul döntöttek.**

Vonatkozik ez a kijelentés azokra, akik az országgyűlési választásokon elfordultak a párttól és hangzatos jelszavak vagy múlt hangulat hatására iserben hagyták a párt zászlaját. Ezek körében országsszerű észlelhető a kiábrándulás és az a felismerés, hogy helytelenül cselekedtek, mikor másfelé orientálódtak.

A bel és külföldi események igazolják, hogy a parasztság és a polgárság számára egyedül járható út az, amit a Független Kisgazda Párt követ. Az a koalíciós politika, mely a békés fejlődés és együttműködés elvét követve a Független Kisgazda Párt közreműködésével vált és válik lehetségessé, biztosítja az ország demokratikus fejlődését gazdasági megerősödését. Mit értek el azok a szászok, akik elhagyták a választásokon a pártot és új utakat kerestek. Ebből kiderült, hogy az új út veszedelmes, járhatatlan és csak újabb válságokhoz vezet. Kódos és veszedelmes cselekvések hűdtek hangzatos jelszavak mögött, ártalmas törekvések, melyek veszélyeztettek a belső nyugalmat és külső biztonságot, amire pedig oly nagy szükségünk van.

Dobi István kijelentette, hogy a Kisgazdapárt történeti felelősége tudatában most rendszerezte sorait és lendülettel kezdeményezéssel kívánja szolgálni a haladást. Az első a felvilágosítás munkája. A koalíciós politika értelmét kell megmagyarázni azoknak, akik hajlamosak felülni a hamis beállításoknak. Éppen a koalíciós politika természetrajzából folyik, hogy minden oldalon nem lehet népszerű, hiszen meggyőzésen alapul melyekért engedményeket kell tenni és áldozatokat kell hozni. De ezek az engedmények és áldozatok végeredményben a közös munkát szolgálják. Azok a reformok, melyekhez a Kisgazdapárt hozzájárult, végeredményben az ország javát szolgálják. Sok még a baj, a javítani való, de nem lehet minczen nehéz kérdést egycsapásra megoldani. Az országépítés eredménye attól függ, mennyire lehet összetogni az összes alkotó erőt és mennyiben lehet az alkotáshoz és építéshöz szükséges légkört biztosítani.

Azt mondja Dobi István, hogy a Kisgazdapártiakkak teljes lélekkel részt kell venni a mai társadalmi rend átalakítására irányuló alkotó munkában és minden erőnkkel igyekeznünk kell a parasztság és velük ro-

Karácsonyra külön élelmiszerjuttatásban részesülnek a dolgozók, újabb típusárúk jönnek, öfittéléreseket veretnek

A Gazdasági Főtanács tegnapi ülésén több fontos döntést hozott. **Elrendelte, hogy sürgősen be kell vonni a jeyre kapható olcsó típusárúk közé a lepedőt, zsebkendőt és penéket. A hársnyán kívül más kötött, szövött árukat is elő kell állítani típusmínőségben. A karácsonyi ünnepekre a dolgozók külön jeyves élelmiszer juttatásban lesz, zsír, gyümölcs is részesülnek.** Megállapította a G. F., hogy a bankjegyfogalom megfelelő, az állami költségvetés deficitjeles és tervszerűen folyhat a ha-

roméves terv behúzásai. Intézkedések történnék a csekkforgalom előmozdítására. Az aprópénzhiány megszüntetésére a pénzügyminisztérium 5 tíltéreseket veret. Intézkedett a nehézipar deficitmentességének előléérére. A takarmányhiány enyhítésére felvásárlási és szétosztási akciókat rendel el a G. F. 10 millió forintot keretben. Ezenfelül a G. F. takarmány-céljaira eddig kiutalt 870 vagon melaszt további 320 vagon kiutalásával 1190 vagonra emelte fel.

Intézkedett végül, hogy azokou a vidékeken ahol szarvasmarha kínálat van ennek levezetésére mintegy 1500 vagon marháat vásároljon fel a Jóváételei Hivatal a jövő évi jóváételei kötelezettségünk teljesítésére. A G. F. elrendelte, hogy a szappanhiányra való tekintettel egyelőre további hat hónapig a gazdáknak továbbra is kiszolgáltatható lúgkő, háziszappan lézőzése. Nagyonennyiségű vetőárpat és fontos vetőmagvakat hozunk be Hollandiából.

Négyezer főnyi katonaság vette körül, a francia parlament épületét

A francia nemzetgyűlés ülésén folytatták a kivételes rendelkezéseket tartalmazó törvényjavaslat vitáját. A kommunista képviselők obstrukciós taktikájukat folytatták. A nemzetgyűlés 404 szavazattal 183 ellenében kifejezte bizalmát Herriot elnök iránt. Ezt követően újabb vihart tört ki. Az egyik kommunista képviselő követelte hogy fűgesszék fel a gyűlést. A nemzetgyűlés 404 szavazattal 183 ellenében úgy döntött, hogy megkezdje a munkásszabadságra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását. Cosmion kommunista képviselő kétórás beszédében hevesen támadta a kormány javaslatát. A nemzetgyűlés 402 szavazattal 183 ellenében elfogadta a javaslat 1. cikkelyét,

majd az éjszakai ülésen a javaslat 2. cikkelyét is elfogadták 412 szavazattal, 183 ellenében. A sztrájk helyzet annyiban súlyosbodott, hogy egyfelől a szakszervezetek újabb sztrájkmegmozdulásai ma már az általános sztrájk jegyében állnak, másfelől pedig a karhatatlan és a sztrájkoló munkásság összecsapásai sürűbbek és hevesebbek, továbbá a romboló cselekmények fokozódnak. Négy dél-francia megyében kihirdették az általános sztrájkot. Az egész országban tovább tartottak a verekedések, tüntetések és zavargások. Páris. A belügyminisztériumban megerősítik, hogy az arrasi vasútszerelvények merénylet következménye a vizsgálat

kimutatta hogy Arrastól 5 km-re 25 méter hosszúságban eltávolították a síneket. A halottak száma 20-ra emelkedett. Avignon és Livron között egy motoros vonat szabotázs következtében kisklott. A 25 utas szerelvény maradt 3 vasutas könnyűveben megsebesült. Lapzártkor jelenték Párisból: Délután négyezer főnyi katonaság vette körül a parlament épületét és lezárta az odavezető utvonalakat. A parlament szűbbséggel megszavazta a sztrájkellenes javaslatot egész szövegében. A kormány tízezer frankban minimálta a köztisztviselői fizetését.

Gyöngyösi János a politikai helyzetről és a koalíciós együttműködésről

A Kisgazdapárt pestmegyei szervezete kedden tagértekezletet tartott, amelyen Gyöngyösi János, a párt időnkára mondott tájékoztatót a helyzetről. Kijelentette egyebek között, hogy a Kisgazdapártba, ezzel párttal lelkileg soha össze nem forrott elemek is kerültek be és ez késztette a koalíció egyéb pártjait a baloldali blokkba való tömörülésre. Ezeknek az elemeknek a Kisgazdapárt népi politikájával, valamint a munkássággal való szembemállása a Szovjet-Unionban is bizalmatlanságot kellett a magyar demokrácia őszinteségével szemben, **Dinyés Lajos** volt az, ki a helyzetet idejekorán felismerte s erélyes kézzel nyult bele a párt helyzetébe, egyrészt azért, hogy megmentse az összeomlástól, másrészt pedig azért, hogy a parasztságnak a koalíció együttműködésében való szerepét továbbra is fejn tudja tartani. A

sikeres munkában Dobi István pártelnök ői teljes támogatást kapott. A Kisgazdapárt már a választások előtt őszintén megmondotta, hogy a munkáspártokkal való együttműködést, a koalíció fenntartását feltétlenül szükségesnek tartja, mint az alkotómunkának, a békés békének egyedüli biztosítékát. A pártból kikerülő elemek felhasználják a nép hiszékenységét, tájékozatlanságát és hangzatos jelszavakkal, politikai agitációba kezdtek azért, hogy a kormányzatban felelősen résztvevő kispolgári és paraszti pártot szétbontassák, tömegeit eivegyék és a pártot teljesen meggyöngyítsék. Hogy mit értek el láttuk, a Pfeiffer-párt magatartásával állandóan veszélyeztette a parlament zavartalan munkáját, a Szovjet-Unionnal való viszonyt és a helyzet azután a Pfeiffer-párt megsemmisítésére vezetett. A koalíciós együttműködés

viszont azt eredményezte, hogy nálunk továbbra is biztosítva van a rend, a nyugalom, a fejlődésnek, a termelőmunkának az alapfeltétele és az együttműködés az ország újjáépítésében nagy eredményeket mutatott fel a múltban és mutat fel a jelenben is. A koalíciós együttműködésnek egyik legnagyobb vívmánya a bankok államosítása, ami az egyetemes közösség, a magyar nép érdekeit szolgálja. A bankokban továbbra is meg kell ővni a szakszerűségi szempontokat. Ami a kommunistaikkal való viszonyt illeti, a kommuniszapártnak is szüksége van az összes magyar demokratikus pártokkal való együttműködésre is az egész nép egyöntetű vállalott munkájára. A Kisgazdapárt vezetése Dinyés Lajos és Dobi István személyében jó kezekben van. Országos és nem-

kongondolkodásnak érdekeit szolgál. Valóban így is van. Ha félre állunk, ha távol tartanánk magunkat az átalakulás munkájától nélkülünk dönténeket és az a hatalmas népreteg, melyet a Kisgazdapárt képvisel nem érvényesíthetné felfogását

és akaratát a dolgok menetében. Mertől nagyobb őszintébb tömegek állnak a Kisgazdapárt mögött annál nagyobb súllyal képviselheti állásponóját és célkitűzéseit nem a párt, hanem az ország és az általa képviselt néprétegek érdekében. Elért is-

mét rendezni kell a párt sorait, ezért hívja vissza a párt elnöke azokat, akik keserűen csalódtak és ma már rájöttek tévedésükre. A jobb belátás megvallása sohasem szegény és a feltámaszt igazságok követése jobb későn, mint soha!

zeti érdek, hogy a párt támogatását egységesen teljes mértékben megadja nekik. **A Kisgazda Párt képviselői csoportjának értekezlete**

Kedden délután a Független Kisgazda Párt képviselői csoportja értekezletet tartott. Az értekezleten Dinyés Lajos miniszterelnök mondott tájékoztatót a bel és külpolitikai helyzetről és beszámolt a kormányküldöttség romániai útjáról. Ortutay Gyula kultuszminiszter szóváltette a várható tanítói és tanári kinevezésekkel kapcsolatban elterjedt téves híreszteléseket. A valóság az, hogy az új költségvetés keretében 1021 tanítói és tanári kinevezés fog történni. Az állásokat elsősorban a már behelyettesített tanítók kinevezésével fogják betölteni. A miniszter ezután a parlament elé kerülő kultúrügy javaslatokról emlékezett meg majd ismertette a magyar-román kultüregyezményt. A tájékoztatót rövid vita követte. Z. Nagy F. képviselő szóváltette az a nyugtalanúságot, amit a nemrégiben kiadott lúgkő rendelet a parasztság körében keltett. A rendelet különböző okokból végrehajthatatlan. Végül a képviselői csoport elhatározta, hogy felkéri a köztisztviselői minisztert, tegyen javaslatot a rendelet visszavonására, ami a gyakorlatban annyit jelentene, hogy a szűbesszolgálatára kötelezett gazdák ezentúl is szabadforgalomban szerezhessék a szappanlőzéshez szükséges lúgkővet. A képviselői csoport ülésén megint szóváltették a parasztság panaszait az adótarozásokkal kapcsolatban feluglott cukorjártandóság miatt. Ezután az értekezlet a párt szervezési munkálataival foglalkozott, majd széleskörű vita alakult ki a mezőgazdasági érdekképviselet kérdéséről.

Nyárádi pénzügyminiszter Mikojan szovjet h. miniszterelnökkel

Budapest. A már hosszabb ideje tartó moszkvai magyar-szovjet pénzügyi és gazdasági tárgyalások befejezése előtt állnak. Ezzel kapcsolatban dr. Nyárádi Miklós pénzügyminiszter szerdán felkereste Mikojan h. miniszterelnököt, a Szovjet-Union külkereskedelmi miniszterét. Megbeszélésük a két ország között felmerült több fontos gazdasági kérdést érintett és végig igen szívélyes hangnemben folyt le. Ertesülésünk szerint Nyárádi pénzügyminiszter rövid időn belül visszaérkezik Budapestre.

Moszkvába utazott az angol kereskedelmi küldöttség

London. Wilson külkereskedelmi miniszter szerdán reggel bizottság álen elindult Moszkvába, hogy folytassa a brit-orosz gazdasági tárgyalásokat. Elutazása előtt Wilson kijelentette, hogy brit-szovjet kereskedelmi tárgyalásokon még igen sok nehézségeket kell áthidalni.

Vasúti azoképes igazolvány képek
BOKVATE, Simonffy utca 1/b.

Megérkezett! Kapható!

A „DEBRECZEN” kiadóhivatalában és minden újságárúsnál.

48-as KOSSUTH ÉVKÖNYV a Független Kisgazdapárt 1948 évi naptára.

Felülvizsgálták a kislakások szétosztását

A keddi viharos közgyűlés határozata folytán négytagú pártközi bizottság tegnap felülvizsgálta az első 50 lakás szétosztását. A bizottság egy juttatás kiutalásával helyben hagyta az előző bizottság szétosztási tervét. A bizottság dönt a továbbiakban a lemondás folytán megüresedett 15 lakás és a tavasszal végleg elkészülő 39 további lakás kiadásáról.

Magnino professzor Debrecenben

Külföldi vendég érkezik holnap városunkba, aki a magyar külügyminisztérium meghívására látogatott el Magyarországra. Magnino professzor, az olasz közoktatásiügyi minisztérium magasrangú tisztviselője pénteken repülőgépen dr. Tassi Ferenc külügyminisztériumi előadó kíséretében Debrecenbe érkezik, hogy délelőtt megteremtse előadásait a Központi Egyetemen. Az egyetemi Olasz Intézet rendezésében lefolyó előadás minden érdeklődőt szívesen látnak.

A Független Kisgazda Párt női tagozatának Mikulás bálja

A minden évben nagy sikerrel járó Mikulás bálját az idén, 6-án este 8 órai kezdettel ismét megrendezik a Kisgazda Párt női tagozata. A rendezőség a már ismert figyelmességgel gondoskodik róla, hogy mindenki kényelmesen és kellemesen töltsön el egy éjszakát. Nagy szerepe lesz ebben a kiváló zenekarnak és a megjelenőre váró sok kedves meglepetésnek. Nem esoda, hogy az érdeklődés máris igen nagyfokú, mert az idén bál az előjelek szerint a múlt évek nagyszikerei bálját is túl fogja szárnyalni.

Kivándorlásra csábító ügynökök nyomoz a debreceni rendőrség

Papp Sándor Teleki utca 39. sz. alatti lakos szobafestő feljelentést tett a rendőrségen magát Tollói Péternek kiadó 30 év körüli férfi ellen, aki fiatalok körében illegális kivándorlásra csábító hangzatos ígéretekkel és külföldi katonai és polgári elhelyezést ígér felhívásaiban.

A titokzatos kivándorlási ügynökök kézrekerítésére erélyes nyomozást indított a rendőrség.

Rádiót és kerékpárt részletre is. MAYER EMIL
Kossuth-u. 13. Tel: 380.

Az első súlyos ügy, amely a debreceni munkásbíróság elé kerül...

A debreceni államügyészség nagyarányú, a közellátást súlyosan veszélyeztető büncselekményben folytatja a vizsgálatot. **Seprényi Lajos** komádi lakos, aki kijelölt terménygyűjtőkereskedő volt az 1946-1947. gazdasági évben, Komádi és környékén működött. Mint kijelölt gyűjtőkereskedő a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ (MSZK) részéről kellett volna az összegyűjtött terményt beszovaltatni. Júliusban elszámolásra hívták fel, mert nem újították meg a kijelölését — és ekkor derült ki, hogy 78 mázsa búzával, 33 mázsa árpával és 130 mázsa tengerivel nem tud elszámolni, ezt a mennyiséget a saját céljaira fordította, illetve feketé áron értékesítette.

A vizsgálat során az is megállapítást nyert, hogy másirányú visszaéléseket is követett el. 14

máza árpára, 32 mázsa zabra, 156 mázsa napraforgóra, 45 mázsa tengerire hamis vételi jegyet állított ki és hamis vételi jegyek alapján az MSZK-tól a termények árát felvette, holott a terményt nem gyűjtötte össze és nem is szállította be. Ezáltal a közellátást félrevezette és tévedésbe ejtette a rendelkezésre álló készletre vonatkozólag. Így előállt a furesa és kínos helyzet, hogy külföldre gyógyszer ellenében napraforgót kellett volna szállítanunk. A gyógyszer meg is érkezett, a közellátás a kormányrendeletére el akarta küldeni a jelzett helyről a napraforgót és kiderült, hogy ott napraforgó nincs.

A közellátást veszélyeztető büncselekménnyel kapcsolatban a hamisítások végrehajtására 34 rendbeli közokirat-hamisítást és 17 rendbeli csalást is elköve-

tt **Seprényi Lajos**, akit az államügyészség őrizetbe is vett. **Seprényi** beszállították a debreceni törvényszék fogházába. **Dr. Kristóf János** államügyész hallgatta ki és készíti el ellene a vádiratot. Cselekménye nagyarányú és a közellátás érdekeit súlyosan veszélyezteti, így az államügyészség az ügyet a debreceni munkásbíróság elé utalja. Az eddigi jelek szerint ez lesz az első ügy, amelyet az uszorkülöntanács, a munkásbíróság tárgyal.

Az ügyet december 9-15 között a jövő héten tárgyalja a munkásbíróság, amely akkorára már bizonyára hivatalosan is megalakult.

A vizsgálat eddigi adatai szerint az MSZK kára 33 ezer forintot felül van, a termények hivatalos árát véve alapul.

Miniszterközi bizottság tárgyalja Debrecenben a város költségvetését

Nyolc tagú miniszterközi bizottság érkezett Debrecen város költségvetésének helyszíni tárgyalására. A bizottság, amelynek tagjai a belügyminisztérium részéről **dr. Bonó László** miniszteri tanácsos, **Földvárszky Miklós** számvevőési főtanácsos, **Bethlen Gábor** számvevőési főtanácsos, **dr. Bácsmeyer Lajos** és **dr. Fodor Árpád** miniszteri titkárok, a pénzügyminisztérium részéről **dr. Buza-Kiss Imre** miniszteri tanácsos, **dr. Egely Imre** miniszteri titkár és **Periaky Károly** könyvszakértő, a tegnapi napon már megkezdte a bevezető tárgyalásokat a város vezetőivel a költségvetésre vonatkozóan. A bizottság egész a hét

végig marad Debrecenben, sora veszik az egyes ügyosztályok és a városi üzemek költségvetéseit. A tárgyalásokat helyszíni szemlék egészítik ki. Tegnapi **Elektromos és Gázművekhez** szállt ki a bizottság, délelőtt pedig kimentek a **Hortobágyra**.

Mára várják **Kemény György** pénzügyi államtitkár érkezését. A költségvetés helyszíni tárgyalása sorsdöntő a város életére is, a költségvetés a legszükségesebb kiadások felvétele után is jelentős többletűs hiányt mutat ki. Ha a bizottság a deficit elűntetésére egyes tételekből lefarag, akkor sok jogos igény nem elégíthető ki a költségvetési év tartama alatt.

Elkészült a státuszrendezés, jelentették be a VAOSZ-ban

A VAOSZ tagjai tegnap összegyűlést tartottak az Arany Bikában **Sass Sándor** elnök megnyitása után **Böszörményi Géza** ismertette a kormányi karácsonyi segélyakcióját, amelyre a VAOSZ tagok törzstiszteik felszólalásait szavazták meg. **Papp Sándor**, a bizalmi testület elnöke bejelentette, hogy elkészült a státuszrendezésről szóló kormányrendelet és közelesem megjelenik. Arany már nyilvánosságra került hogy az alizsítok a XIII. fizetési osztályban kezdenek, kezelők a XI-ben, frontispicivél rendelkezők a X-ben, főiskolai képesítésűek egy diploma esetén a IX. fizetési osztály 2. fokozatában, két diplomások

az I. fokozatában. A családi pótlék gyermekenként 30 forint, 3 és 4 gyermek esetén 40 forint, 5 gyermeknél és többnél 50 forint. Bejelentette a taggyűlésnek, hogy a miniszterközi bizottság Debrecenben tárgyal a normálstátus ügyében, ezért **Szabó Kálmán** polgármester és **Ménes János** polgármester kimentette magát a taggyűléstől. **Böszörményi Géza** tudomására hozta a VAOSZ tagoknak, hogy december 15-én nem vonnak le semmit a fizetésekéből. **Selyem Gábor** szakszervezeti titkár a szakszervezetek új irányvonaláról beszélt ezután, majd **Sass Sándor** elnök zárta be a taggyűlést.

Nagy változás a textilfronton

Rendkívül kellemetlen meglepetés volt a közönség részére, hogy különösen a textil és pamutanyagok felhasználásával készült körtött árak ára több mint a duplára emelkedett.

Nagyon sok olyan cikk után kell fényüzési adót fizetni, amiket a legkevésbé fényüző életet élő kisipenő emberek is vásároltak. Mindenekelőtt is zároltak a főbb típusú cikkek. (Karton, inlet, freskó, kanavász, molinó, zeug, novida, teniszflanell és ruhafanell.) Ezeket a cikkekkel, amelyeknek az árát továbbra is fenntartották, csak majd a december 15-én életbelépő és február 29-ig tartó fogyasztói utalvány ellenében lehet kiszolgáltatni. Ezeket az utalványokat a dolgozók fogják intézményesen kapni. Nagy hiba azonban, hogy egyrészt az utalványok nem névre szólók és így bizonyára utalványbörze fog kialakulni, másrészt, hogy a beváltási határidő következésében az amúgy is tökéletlenül szenvedő

kisembereket még jobban megbénítja. Egyes rétegek (B listások, továbbá munkaközvetítőknél nem jelentkezettek stb.) teljesen kimaradnak ezen akcióból és a fentebbi cikkekhez közvetlenül nem juthatnak hozzá.

A típus árak másik részének árát leemelték (pamutvászon, az eddigi 8.50 Ft helyett 17.30 Ft, a lepedővászon 16.20 helyett 34.60, a zebr 11.— Ft helyett 17.50 Ft, delin 8 Ft helyett 12.50, cloth 18 Ft helyett 33 Ft, babyflanell 11.10 helyett 18.70, zsebkendő 3 helyett 5.70) A többi pamutból készült árukat (mészes árak, pamut harisnyák — az Anyag- és Árhivatal által előírt áron forgalomba hozott terveharignyákat kivéve — Ft. zoknik stb.) 60 százalékkal, míg a pamutból készült konfekcionált árukat (zsebkendők, fekendők, nadrágok stb.) 30 százalékkal emelték. A zárolás és az áremelés december 1-ével lépett hatályba. A kereskedő az utóbbi 2 kategóriába

eső árukból leárt köteles készíteni, amelyet a kiskereskedők a Kereskedelmi- és Iparkamrához, míg a nagykereskedők az Anyag- és Árhivatalhoz küldenek be december 10-ig.

A kereskedőtárgadalom ezekről az intézkedésekről nem lehet és nem rajta múlik, hogy a vevőket nem tudja kellőképpen kiszolgálni. Szakkörök azzal magyarázzák az áremeléseket, hogy a magyar termelés eddig mélyen a világgiazi árak alatt volt s összhangba kellett hozni az egész világon bekövetkezett magasabb termelési költségekkel.

Küldöttségjárások a sérelmes kenyérgy kategórizálás miatt

Tegnap két küldöttség járt a városban, hogy kifejezést adjon panaszának a méltánytalanul történt kenyérgy kategórizálás miatt. A kislavárosok, majd a placi árnok küldöttsége érelemezte, hogy őket a drágább kenyérgy váltására kötelezték. A küldöttséget fogadó **Ménes János** h. polgármester megnyugtatta őket, hogy a város felferjeztést intéz a kormányhoz, hogy módosítsa a kenyérgy-rendeletet sérelmes intézkedéseit.

A debreceni ref. Nőszövetség vására

A debreceni ref. egyházrészek nőszövetsége a Kálvin tér 5. szám alatt levő Baltazár-teremben együttes kiállítását és vásárt rendeztek, amely még két napig, csütörtökön és pénteken áll a nagyközönség rendelkezésére, reggel 9 óráig délután 5 óráig. Leikes asszonyok és leányok nagy áldozatkészséggel és szorgalommal megkapó ügyességgel szebbnél szebb tárgyakat készítettek. Mikulásnap, karácsonyi ajándékait olcsón szerezheti be a közönség, ugyanakkor jótékonycokra is áldoz, mert a jövedelmet felségelyezésre fordítják. Ajándéktárgyak, babák, dísz tárgyak, kézimunkák nagy választékban, de ügyes tállásban csiga, tarhonya is kapható, ezankivül labda, szatyor, zsebkendő, gyermekeknek felnőtteknek való dísz tárgyak, ajándékok, stb. Tíz egyházzrez ügyes asszonnyal szorgoskodtak és nem lehet eldönteni, hogy a Péterfia-utcai, vagy nyilastelepi, kerekstelepi, Kossuth-utcai, Árpádtéri, Egyetemi, Csapó-utcai, Homokkerti, Mester-utcai stb. egyházrészek készítményei szebbek-e? A kiállítás olcsó belépődíj ellenében tekinthető meg.

— Beürnranó talvaj ellopott egy értékes feketepreemes kabátot Tóth Sára Andaházi utca 6. sz. alatti lakásáról.

Női kabátok, bundák
Rózsa
női divatház, Piac-u. 16.
Alapítva: 1946.

Dinnyés miniszterelnök magas kitüntetésé

A hivatalos lap szerdai száma közli, hogy a köztársasági elnök **Dinnyés Lajos** miniszterelnöknek a magyar demokrácia megerősítése és kormányelnöki teendőinek a legnehezebb időben történő buzgó ellátása körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a Magyar Köztársasági Erdemrend nagykeresztjéhez a babérágat, továbbá a magyar demokrácia kiépítése és a magyar szabadság kivívása körül kifejtett kiváló érdemei elismerésül a magyar Szabadságrend ezüst lokozátát adományozta.

Jelentkezés a pamutakcióra

A kormányzat az arra rászoruló dolgozóknak jobb textilleltátása céljából karácsonyi pamutszövet-akció szervezését rendelte el. A rendelet a többek között kiterjed a mezőgazdaság körében foglalkoztatott ninesztelen gazdasági munkásokra, a kulkokokra és az 5 (öt) kat. holdat meg nem haladó földtulajdonnal rendelkező gazdálkodókra.

A fenti kategóriákba tartozó igényjogosultak összerássa személyes jelentkezés alapján történik.

A városi I. fokú közigazgatási hatóság felhívja emélfogva az említett csoportokba tartozó dolgozókat, hogy a karácsonyi pamutszövetellátásra vonatkozó igényüket folyó hó 4. és 5. napján a hatóságnál (Rendőrségi épület földszint 48. sz. ajtó) jelentésük be. Elsőfokú közigazgatási hatóság.

Búza-földadó fizetők figyelmébe

A vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet alapján ismételtén értesíti a városi adóhivatal a búza-földadó fizetésére kötelezettek, hogy az 1947. évi július hó 1. napja előtti időben kiállított „Adó” felírást sorozámozatlan, tehát régi „Eladó példány” jelzésű vételjegyek földadó fizetését igazoló okirat gyanánt 1947 december 15-ig kivételosen elfogadják.

Tehát akinek ilyen régi „Adó” vételjegyet van a birtokában, azt melőbb adja be földadó tartozása törlesztésére a városi adóhivatal illetékes kerületében, mivel a f. évi december 15-ig kivételosen meg hosszabbított határidőn túl ezek a vételi jegyek földadó lerovása szempontjából nem fogadhatók el.

Figyelemzett a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az 1945. évben érvényben volt átvételi alismervények (bárcalapok), valamint a nem az „Adó” példány” felírást vételjegyeket földadó lerovása céljából továbbra sem szabad elfogadni.

Közérdekű levél

Mi a Pozsonyi úti Járó-kelők e lap hasábjain kérjük meg a városi tanácsot tekintsen reánk és segítsen elő, hogy a gyermeknevelési a vámházig terjedő útszakasz ki legyen világítva. Ide esik a katonakórház is, amelyet nem lehet sötétben hagyni. Az útszakasz ki világítva, ide esik a katonakórház is, amelyet nem lehet sötétben hagyni. Az útszakasz ki világítva, ide esik a katonakórház is, amelyet nem lehet sötétben hagyni. Az útszakasz ki világítva, ide esik a katonakórház is, amelyet nem lehet sötétben hagyni.

Női divat pulloverek
divat kendők,
meleg feherneműek,
selyembarisnyák,
fehernemű méterárúk
férfi ingek,
bőrkesztyűk
nagy választékban
Olcsó árak!
Tóthfalussy Piac-u. 40.
Hansya borbély

Allandó BUTOR kiállítás
KILLER EDE hátorüzletében.
Megtekintés vételkényszer nélkül. Kedvező listási feltételek. PIAC-UTCA 68.

HARISNYA, ING, KALAP, PULLOVER
Gábor és Vámos
Piac-utca 56. szám.
Elismerten legolcsóbb.

Hol álljon a Petőfi szobor?

E lap hasábjain már több ízben volt az a Petőfi-szobor elhelyezéséről. Legutóbb is helyt adtunk annak a véleménynek, hogy a Plac utca és a Szent Anna utca tengelyének metsző pontjában állítsassék fel. Végre dönteni kellene már a város közönségének ebben a kérdésben. Laikusoknak, ebben az elsősorban városépítési, város szobrászati művészeti kérdésben, a döntés megkönnyítésére ebből a szempontból megvilágítjuk az eddig felmerült elhelyezési ötleteket.

A Petőfi-térre való elhelyezés lenne a legtermészetesebb s a parkban a legzebb. Ellene szól azonban a füstös, zajos vasúti állomás közelsége, s ezenfelül az állomás előtti tér rendezési terve, mely összefügg a Hunyadi utca kiszélesítésével.

A városháza, illetőleg a Városi Takarékpénztár épülete előtt való elhelyezés akkor jó, ha a szobor és az épület a városképben művészi egységet képez. Az épület a szobor nagyságát, annak az épülettel való távolságát meghatározza. Az épület és szobor tömegének, egymástól való távolságának bizonyos arányban kell állni. Ha ez a harmonikus arány nincsen meg, ha a szobor az épülethez nagy vagy kicsiny, ha nincsen megfelelő távolságban, szóval ha nincsen meg a lépcsőegység, akkor a városkép rossz és a szobor nem díszítő, hanem zavaró hatású. Eppen ez az eset a szoborban levő két épület előtt való elhelyezésnél. A Takarékpénztár előtt egyáltalán nincsen hely, ahonnan a szobrot nézni, illetve látni is lehet. Az épület felől az ember nyaka török ki, mert igen közel van. A Bika járdája meg messze van, közben pedig a közvetlen keresztező forgalmában életveszélyes lenne megállni.

A Kereskedő Társulat háza előtt az elmondott szempontból jobb lenne a helyzet, azonban teljes mértékben igaz, hogy a Nagytemplom előtti téren zsúfoltságot teremtene a szobor odahelyezése s mégis mellékelik lenne ott. Semmiképpen nem állítható oda.

Annak érdekében, hogy milyen viszonyban kell lenni a szobornak az épülettel, álljon itt néhány példa. Andrassy Gyula szobra az Országház déli homlokzata előtt. Pázmány és Werbőczy szobrok az Apponyi téren a Klotild palota előtt. Székesfehérváron a 10-es huszárok emlékszobrára a városháza előtt ugyanott a Szent Anna kápolna előtti kis tér sarkán a „Jó pásztor” szobra.

A Plac és Szent Anna utcák tengelyének metszőpontjában állított szobor a kis járda szigetben nagyon elhagyottan, szinte siváran hatna. Nem szabad azonban feladni, hogy a Plac utca városunk egyetlen felfutóútja. Régebben nem volt az olyan nyilvánvaló, hogy mit jelent ez. Ma azonban ugyan sűrűn használjuk felfutóútra a középső szabad út-

testet, mert a forgalmat lebonyolítja a két mellékutca, s a forgalomban pedig ekkor az ünnepi közönség. A felfutóút mentén az út közepére állított szobor. Visszont március 15-én a szobor körül ünnepi ifjúság zárta el a forgalmat. Bármint akarjuk is tartalmi szemponttal indokolni az elhelyezést, az nem méltó Petőfihez, városépítési szempontból pedig jelentéktelen.

Sokkal könnyebb a téren, parkban való elhelyezés művészi követelményeinek eleget tenni. Épülettel körülvett téren szintén figyelembe kell venni azok nagyságát, távolságát, a tér légtérét, de nekünk ilyen terünk nincsen, tehát nem szükséges részletezni. Olyan térről beszélünk, ahol a közvetlen hatást a fásítás, a park képezi.

Hamarjában 3 hely jöhet szóba. Éspedig:

1. Az egyetem központi épülete előtt levő tér déli szabad vége, a Dóczy József utca, az egyetemi sugárút és a nagyerdő körüli tengelyének metszőpontjában. A nyitott sötét felül kiemelkednek a szobor és városépítési követelményének teljes mértékben megfelelne. Tartalmi szempontból Petőfihez az ifjúsághoz, az egyetemi ifjúsághoz csak van elég köze!

2. Közélebb van a városközpont, de nem olyan monumentális a Magos György-tér déli része. Az elavult „Magyar fájdalom” szobornak a megfelelő lenne a szobor helye. Hogy a szobor itt kellőképpen érvényesüljön a meglévő park keretében,

Népbírói tárgyalás, meglepő fordulattal

A debreceni népbírói tárgyalás kedden Nyíregyházára utazott és ott tárgyalta le több ügyet. Először Fekescházy Gézánné, korábban Jármyné révarányosi lakos özvegyét tárgyalta le dr. Eöry Kálmán táblai tanácselnök elnökele alatt működő népbírói ügyelők közreműködésével. Fekescházy Gézánné korábban 400 hold prima földje volt, a földbirtokreform során 2 holdat hagyta meg neki. A vád szerint azt mondotta volna, hogy „fordul meg a világ” eljön az ő ideje és akkor azokat, akik elvették tőle a földet, a lábánál legva felakasztatja. Fekescházy Gézánné a vádat és azt állította, hogy volt alkalmazottja, a németzármasz Rubint Cecília bosszúból jelentette fel, Rubint Cecília és férje bizonyították a vádat, míg a többi tanú sorra megcáfolta azokat. A tanúk eladták, hogy a mulban és most is nagyon szerették a vádlottat, aki beillesz-

Kombinéba öltözött, melltartós férfi betörő fogtak a Jerikó utcán

Jámor Mihályné Jerikó utca 17 szám alatti lakoshoz nyolc nap alatt tegnap harmadszor törtek be. A tettes az első két alkalommal a Böszörményi u. levő fűszerüzletet fosztogatta, míg szerda este alkulussal Jerikó utcai lakásába hatolt be. A tettes egyik székrenyűt akarta feltörni, azonban közben a házbellek hazaértek és megzavarták. El akart menekülni, de elfogták és előállították a rendőrségre. Itt megmozdítása során meglepő dolgot észlelt a nyomozók. A gyanúsított, akiről az igazolás során kiderült, hogy Kovács Lajos Csillag utca 41 szám alatti lakos, több női ruhaneműt kombinékat, melltartókat találtak, Kovács, akinél egy alkulcsot is találtak, azt hangzott a kihallgatása során, hogy a Jámornénál elkövetett első két betöréshez semmi köze. Szemvedélyesen szereti gyűjteni a női fehérneműket, állandóan abban jár és ezáltal is csak azt

DEBRECZEN 4. OLDAL 1947. XII. 4.

csupán az szükséges hozzá, hogy a talapzata alacsonyabb legyen. Hiszen nem a szobor tömege, főleg nem a lábazat magassága mutatja az ábrázoltnak a nagyságát, hanem annak a lelkületben megjelölt gigantikus nagysága, mely nevének említésénél, képeknek, szobornak látásán szívünkben feltámad.

3. Ma még jelentéktelen kis park a Bethlen és Hajó utcák elágazásánál. Az OTI építkezés azonban a Bethlen utcát majd bevonja a város belső forgalmába, a Bethlen utcában folytatódik az egyetemi sugárút a Libaker-ten át nyitandó része, az hozzá a Nagyerdő közelebb: a kis parkban álló szobor nem marad eldugott helyen a nagyon jó érvényesül és igaz dísz e városrészek.

A szobor elhelyezésénél nem szabad csak a tartalmi vonatkozást nézni, pl. hogy a 48-as idők nagyjai milyen sorrendben nyerne megőrizték, hanem elsősorban azt, hogy a városépítési szempontja érvényesül-e teljes mértékben. Hiába képviseli a világszabadság megváltó eszméjét, ha az elavult WC helyén, a közúti forgalom zavarában áll eldugva, vagy az utcakeresztesben, hol éleveszélyes a megközelítése, hogy virágjainkat a lábához tegyük.

A szobor tehát elsősorban városépítési elem, tartalmán csak másodsorban jöhet figyelembe, csak az esztétikai szempont teljes kiéleltése után. Ezek tudatában keressük neki helyet. (B. J.)

A kultuszminiszter felhívása a karácsonyi pamutszövetekkel kapcsolatban

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Magyar Pedagógusok Szabadszervezetét bízza meg azokkal, a pamutvásárlásra jogosító jegyeknek a szétosztásával, amelyek a halóság, illetőleg a felügyelő alá tartozó állami és nem állami iskolák és tankerületi igazgatóság (tankerületi főigazgató) és tanfelügyelői hivatalnokok) dolgozóit juttatásra jogosítják. A többi intézmény, hivatal, intézet stb. dolgozóinak jegyellátásáról a miniszterium közvetlenül gondoskodik. Idetartozónak tekintendők többek között az egyetemek, a tudományos és művészeti intézetek, kollégiumok alkalmazottjai, továbbá a lelkészek és hitoktatók.

akart elvinni. Mivel a szekrény nem volt nyitva, más nem is érdekelte és el akart távozni, amikor a házbellek megérkeztek. A rendőrség folytatja a vizsgálatot.

A nagy eső miatt a szerdai piac forgalma nem érte el az e nap szokásos forgalmát Felhozatal gyenge volt, de vevő még kevesebb akad.

Legelőbb volt az árulások között a burgonya, ára változatosan. 1.30-1.70 kilónként. A répa kilója 1.20, a petrezselyem 1.80-2, kalarabé ugyanennyi, hagyma 3.20, cékla 1.20 a káposzta 1-1.20. A baromfiárakban sem állott be jelentős változás. A tojás darabja 150-160. A gyümölcspiacon nagyon sok az alma 2.60-5.60 forintért. A birsalma 6, szilva 8.80, aszaltszilva 8, körte 4-5, a dió kilója 10 forint.

December hó 6-án délelőtt 10 órakor a debreceni Parasztszövetség nagy választmányi gyűlést tart. Ezen Bogner István cukorserpa magányesztési felügyelő ismeretű fogja a jövő évi termelési feltevéleit, az országos termelési eredményeket. Vidékünkön az aszályhoz viszonyítva jól sikerült a termelés. Minden gazdálkodót, aki a magtermeléssel óhajtat foglalkozni, szívesen látunk erre a gyűlésre. Ugyv. elnök.

Az a gazdálkodó, akinek szántóföldje homokos, szikes, vagy köves, a takarmánybehozatali kötelezettség mérséklése iránt december végéig nyújthat be kérelmet. (MTI)

Zsidó hadirokkantok, özvegyek és deportáltak. Özvegyek december hó 7-én délelőtt 9 órakor a Bajcsy Zsilinszky u. 26. szám alatti tanácssteremben fontos ügyben oktetten jelenjenek meg. Vezetőség.

RÉSZLETES

Textil szorozatjegyek kiadása

A soronkövetkező L-sorozatjegyeket a Kamara csütörtökön osztja szét, illetőleg kezdi meg szétosztását. A Kamara 16. számú szobájában déli 12 és 2 óra között vehetik át ezeket a szorozatjegyeket a térítési díj és az 5 forint könyvdíj lefizetése ellenében. A textiláru elosztás új rendjével kapcsolatban ugyanis újvászálási könyvet nyomtatott ki az Anyag- és Árhivatal, amelybe pontosan be kell vezetni, hogy melyik nagykereskedőtől, vagy gyártótól melyik jegyre milyen mennyiségű textilárut kapott. Kétféle szorozatjegy nyer kiosztást. Az egyikre a nagykereskedő a fogyasztói utalvány ellenében kiszolgálható árut kapja, a másik jegyre pedig azt a textilárut, amelyet szabadon hozhat forgalomba. Az utalvány ellenében kiszolgálható textiláru ellátmány szorozzama Debreczenben 2, míg a szabadon forgalomba hozható ellátmány szorozzama 3.3 Ezek szerint tehát a mult hivatali szamben a textilkereskedő 0.3-el nagyobb szorozszám alapján kapja meg textiláru ellátmányát.

A Kamara külön felhívást bocsátott ki a kereskedőkhez az 1947. évi (kiterjesztett) jövedelem és forgalmi) adó igazolására. A legutóbbi rendelkezések szerint ugyanis az 1948. évi textiláru ellátás alapját az 1947. évben befizetett adó fogja képezni, megpedig úgy, hogy ennek egytizedét, tizedrészt fogják venni havi árulatlás alapjául. Minden textilkereskedő köteles tehát 1948. január 5. napjáig a fenti adóigazolást (adóközzesség, forgalmiadó hivatal, városi adóhivatal által kiállított igazolás) legkésőbb január 5-ig a Kamarához feltétlenül beküldeni, mert ennek elmaradása esetén árulatlásban nem részesülhet.

Az Anyag- és Árhivatal azokat a kiskereskedőket, akik orosz hadifogásban voltak, a textiláru ellátás külön ellátmányban kívánja részesíteni. Mindazok tehát, akik hadifogásukat igazolni tudják, ezt az igazolást a Kamarához küldjék be.

A nagy eső miatt a szerdai piac forgalma nem érte el az e nap szokásos forgalmát Felhozatal gyenge volt, de vevő még kevesebb akad. Legelőbb volt az árulások között a burgonya, ára változatosan. 1.30-1.70 kilónként. A répa kilója 1.20, a petrezselyem 1.80-2, kalarabé ugyanennyi, hagyma 3.20, cékla 1.20 a káposzta 1-1.20. A baromfiárakban sem állott be jelentős változás. A tojás darabja 150-160. A gyümölcspiacon nagyon sok az alma 2.60-5.60 forintért. A birsalma 6, szilva 8.80, aszaltszilva 8, körte 4-5, a dió kilója 10 forint.

December hó 6-án délelőtt 10 órakor a debreceni Parasztszövetség nagy választmányi gyűlést tart. Ezen Bogner István cukorserpa magányesztési felügyelő ismeretű fogja a jövő évi termelési feltevéleit, az országos termelési eredményeket. Vidékünkön az aszályhoz viszonyítva jól sikerült a termelés. Minden gazdálkodót, aki a magtermeléssel óhajtat foglalkozni, szívesen látunk erre a gyűlésre. Ugyv. elnök.

Az a gazdálkodó, akinek szántóföldje homokos, szikes, vagy köves, a takarmánybehozatali kötelezettség mérséklése iránt december végéig nyújthat be kérelmet. (MTI)

Zsidó hadirokkantok, özvegyek és deportáltak. Özvegyek december hó 7-én délelőtt 9 órakor a Bajcsy Zsilinszky u. 26. szám alatti tanácssteremben fontos ügyben oktetten jelenjenek meg. Vezetőség.

Cserépkályhák ZIRKULI Hal-köz 6.
Javitást, átrakást vállal helyben és vidéken.

Kabátot, szövetet FABIÁNTÓL PIAC-UTCA 43.
Szalon: Bajcsy-Zsilinszky-u. 6

A pártok hírei

A Független Kisgazda Párt női tagozata csütörtökön, délután fél 4 órakor gyűlést tart. Zöld József főtitkár tart igen értékes előadást, amelyet megheszálás követ. Feltétlen megjelenést kér a női titkárság.

Multuk-bált rendez a Független Kisgazda Párt női tagozata december 6-án este 8 órakor a párt helyiség összes termében. Jegyek kaphatók a női titkárságnál.

FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A Független Ifjúság hajdúmegegyi központja f. hó 14-én, vasárnap délután hatalmas kultúrteret rendez a Független Ifjúság hajdúmegegyi és debreceni kultúrcsoportjainak közreműködésével.

A Független Ifjúság leányseporja a közeljövőben főző- és varietanfolyamot rendez. Jelentkezni lehet az ifjúsági irodában.

Közellátás

Felbujtja a közellátásügyi ügyosztály a fűszerkereskedők figyelmét arra, hogy a Schneider János tésztázemében leadott lisztszelvényekre a szárazlétszám pontok és szombaton vehetik át. Közellátásügyi Ügyosztály.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kardos Károly sz. 1947. s. Bozán G. utca 12. leány Aranka. Nemzeti János nyomozó Bethlen utca 51. leány Margit, Fabian István gyári m. Rákóczi utca 21. fiú Béja. Az István Im. Pulgáz 27. leány Ilona. Kis István gépkezelő veg. Fellegvár 65. leány Anna, Zavaróki Gábor közműve m. Munkás utca 56. leány Irén. Botlik József vendéglős Damjanich utca 13. fiú József, Bodnár Lajos műbőr-élesztős m. Csapó u. 18. fiú Gábor.

Házasságok: Pajuska Lajos Im. Martinka 16. és Miskolci Erzsébet Haláp 1. Kispál Ernő tanár Simonai utca 9. P. Nagy Vilma Miklós utca 1. Gábor Gyula orvos tanár Batthyány utca 3. és Madarász Judit orvos tanár Szent Anna utca 10. Nagy Ferenc gazd. Honok utca 10. és Jóna Mária Jókai utca 42. Fehér István Im. Fellegvár 67. és Nagy Eszter Nagyváros 19. Petróczy József hentes és felesége s. Dóm-utca 6. és Snopcer Leóke Múgyi utca 74. Nagy Sándor lakatos m. Tanító utca 7. és Peresin Mária Weesényi utca 25.

Eljegyzések: Öv. Beke Imréné Nagy Ester evang. 62 éves Hortobágy utca 9. Hlatky Sándorné Gruber Margit g. kat. 64 éves János u. 80. Zs. Nagy Lajos gépkezelő ref. 22 éves K. Tóth utca 38. Mándlika András ref. 3 éves Pallag.

Irhabundát legolcsóbban Barkótól PIAC-UTCA 78.

Játékárak óriási választékban fényűzési adó nélkül. Berzéki Piac-u. 38.

Olcsó Mikulás piperecsomag kapható SAS ilatszertárban, SAS-UTCA 2. sz.

Kézimunkák Harisnyák Gyermekek és női meleg nadrág Kesztyűk Férfi tervokni 7- Ft Píkó-nál KOSSUTH-UTCA 4.

